

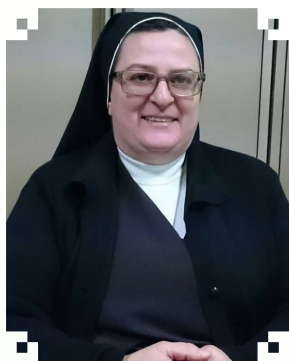
Paci u Ġid

No. 88: Ottubru 2017

“Faħħru u bierku, il-Mulej,
roddulu ħajr
u aqduh bl-akbar umiltà.”

San Frangisk

IL-MESSAĠĠ TAL-MADRE PROVINĠJALI SR JOSEPHINE XUEREB

Gheżież qarrejja,

Il-Mulej jaghtikom is-Sliem! Ftit ilu konna qed nghidu wasal is-sajf, is-sajf ġie u għadda wkoll. Hafna kienu qed jistennew bil-herqa l-vaganzi tas-sajf biex isibu ftit hin ta' mistrieħ u jibdlu ftit ir-rutina. Ergajna qed nagħtu bidu għas-sena skolastika, u lura għall-ħajja normali. Il-qawl

Malti jghid: iż-żmien ma jistenna lil hadd u hekk hu!

Kemm għandna ngħożzu ż-żmien li l-Mulej jislifna u nagħmlu użu tajjeb minnu. Kemm huwa importanti li nagħrfu ngħixu l-mument preżenti u nqaddsu. Kemm għandna ngħixu bil-għaqaq kull ġurnata li l-Mulej jagħtina u ngħixuha fil-milja tagħha. F'kelma waħda, ngħixu il-ġurnata tagħna bl-aħjar mod possibbli. Kemm nisimghu dwar il-qdusija! Forsi naħsbu li hi xi haġa li diffiċli nakkwistaw, iżda fir-realtà nistgħu nakkwistawha billi ngħixu ħajja magħquda m'Alla, b'fedeltà lejn il-vokazzjoni tagħna, inħaddnu l-valuri nsara u npoġġuhom fil-prattika. Fil-bidu għidna li ż-żmien ma jistenna lil hadd, għaldaqstant nindunaw kemm iż-żmien itir malajr. Il-Mulej qed jagħtina opportunità biex noqorbu dejjem aktar lejha.

Ejjew fil-bidu ta' din is-sena skolastika, napprezzaw aktar iż-żmien li Alla qed jagħtina u napprofitaw ruħna billi ngħixu l-vokazzjoni tagħna, hi liema hi, b'responsabbiltà. B'hekk ma nħallu l-ebda minuta taħarbilna minn idejna, imma ngħixuha fil-milja tagħha. Nawgura Sena Skolastika mill-aqwa lil kulhadd.

Tagħkom fil-Qalb Ewkaristika ta' Ġesù,

Sr Josephine Xuereb

Superjura Provinċjali

ESPERJENZA FRANGISKANA SR EDGRADINA CHETCUTI

Fil-15 ta' Lujlu 2017, flimkien ma' 16-il soru oħra tal-Provinċja tagħna, tlaqna mill-ajruport ta' Malta għal Ruma. Bdejna din l-esperjenza permezz tal-irtir li kellna ġewwa waħda mid-djar tagħna f'Ruma, id-dar tal-ispiritwalità f'Cave, post li fis-semplicità tiegħu għinna nħossuna ferħana u milqgħuha. L-irtir kien

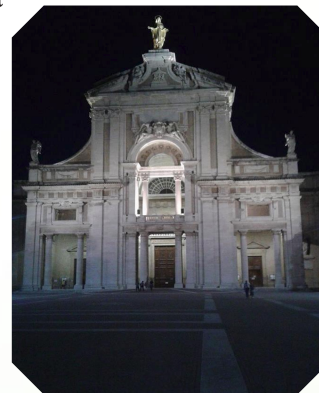
immexxi minn Patri Julian Sammut OFM li kien ukoll il-persuna li ha' ħsieb dan il-vjaġġ frangiskan.

Hekk kif spiċċajna mill-irtir, tajna bidu għall-esperjenza tant mixtieqa minn ħafna minna - l-esperjenza li nżuru l-postijiet li għandhom x'jaqsmu ma' Missierna San Frangisk. Dawn

iż-żajjar ma kinux biss ta' divertiment għalina li żornihom, iżda tawna *boost* għall-ispiritwalità tagħna u enerġija mġedda fl-għaqda tagħna m'Alla u fil-fraternità.

Majonqsox li fiż-żjara tagħna ninkludul-benniena tagħna l-Frangiskani, il-Knisja ta' Santa Maria tal-Angli - il-Porziuncola. Kull filghodu konna mmorru nitolbu t-talba tat-tifhir ta' sbieħ il-jum flimkien mal-patrijiet Minuri u l-komunità ta' din il-parroċċa.

Żorna diversi postijiet bħal: La Verna fejn Missierna San Frangisk irċieva d-don tal-pjagi u fejn kien imur biex jitlob. Personalment hassejtni bħal qisni f'dinja oħra f'dan il-post għaliex barra li fiżikament konna maqtugħin minn postijiet oħra, għaliex La Verna tinsab fuq muntanja, spiritwalment kont qed nirrealizza li qed nimxi f'dan il-post għażiż għall-ispiritwalità Frangiskana. Bla ma trid il-fidi tissahħah aktar! Morna Greccio - fejn San Frangisk għamel l-ewwel preseppju - Fonte Colombo, il-Bażilika ta' San Frangisk, San Damiano, San Rufino, u l-Carcere.

Minbarra li din il-mawra kienet ibbażata hafna fuq l-importanza tal-ispiritwalità frangiskana, bħala grupp żorna Cascia kif ukoll Loreto fejn iltqajna ma' hafna nies minn nazzjonalitajiet diversi.

F'isem ħuti s-sorijiet li għexna din l-esperjenza flimkien, nixtieq nirringrazzja lil Alla li jhobbna b'imħabba tal-ġenn u li tana l-grazzja li ngħixu din l-avventura. Nirringrazzja lil Madre Ġenerali, Sr Vitaliana Zammit flimkien mal-Madre Provinciċjali, Sr Josephine Xuereb, li għamlu kull mezz possibbli sabiex ikollna ċ-ċans nesperjenzaw dan it-tiġdid fil-ħajja tagħna. Grazzi wkoll lil Patri Julian Sammut, li bil-paċenzja, bid-dedikazzjoni kollha ha ħsiebna matul dan il-vjaġġ u ta' tant kliem ta' kuraġġ li ppreżentalna matul l-irtir u l-pellegrinaġġ.

Fl-aħħar u mhux l-inqas, niehu din l-opportunità li nirringrazzja lil kull waħda minn ħuti li għexu din l-esperjenza miegħi. Grazzi tal-imħabba li għandkom lejn kull waħda minn ħutna, grazzi tal-paċenzja u fuq kollox grazzi tal-eżistenza u l-ħajja tagħkom.

Paċi u Ġid.

Diversi riżultati pożittivi matul is-sena skolastika 2016-2017

Sr Claudia Zammit

Ix-xogħol intensiv u bla waqfien li sar mill-membri tal-komunità kollha tal-iskola St Francis, Cospicua, ra l-frott tal-ħidma tiegħu f'diversi ħidmiet li wasslu għal diversi riżultati pożittivi matul ix-xhur tas-sena skolastika 2016-2017.

Fuq bażi tal-Kurrikulum Nazzjonali bħalha edukazzjoni holistika l-iskola primarja tagħmel minn kollox sabiex toffri u tgħaddi l-aħjar livell ta' edukazzjoni lill-istudenti,. Tiegħu ħsieb ukoll li tipparteċipa wkoll f'diversi opportunitajiet li jigu offruti lilna mid-Dipartiment tal-Edukazzjoni, minn diversi NGO's, kif ukoll mill-'European Schoolnet'. B'dan kollu l-iskola temmen li tkun qed tissodisfa l-ethos tagħha.

Għalhekk il-komunità - li tinvolvi; l-amministrazzjoni, l-għalliema, l-istudenti u l-ġenituri, ħadmet qatigħ sabiex tkun tista' tikseb diversi suċċessi edukattivi li jinvolvu diversi suġġetti bħal Xjenza, Matematika, Teknoloġija, Robotika, u azzjonijiet ambjentali.

Permezz tal-proġett eTwinning fost diversi attivitajiet, it-tfal tal-Ħames sena ħadu sehem f'konferenza virtwali flimkien ma' studenti mir-Repubblika Ċeka u mill-Bożneja fejn flimkien gie diskuss u ippjanat il-proġett bl-isem 'A Box of Magic'. Dan wassalna sabiex nirbħu l-ewwel premju għall-iskejjel primarji fuq bażi nazzjonali.

Ix-xhur ta' bejn Novembru u April kienu xhur impenjati ħafna. Marbut mas-suġġett tal-Istudju Soċjali bit-tema, 'Dawra fil-Belt jew raħal fejn noqgħod' l-istudenti tar-Raba' sena ħargu għall-Field Work flimkien mal-għalliema u l-LSAs tagħhom fl-ambjent ta' Bormla. Hawn huma ħadu l-opportunità li jiġbdu xi ritratti marbutin mal-ambjent u jirrapurtaw dak li raw permezz tal-Proġett 'Press Kids' li dan wassal sabiex diversi studenti jirbħu premjijiet fl-ewwel u fit-tieni post. L-iskola giet mogħtija wkoll l-ewwel premju tal-'Press Kids' fil-kategorija tar-ritratti.

Marbut mat-tema ambjentali nsibu wkoll il-proġett tal-'WasteServ' fejn wara diversi azzjonijiet li saru mill-klassijiet kollha, jiġifieri mill-Ewwel sas-Sitt Sena, l-iskola giet ippreżentata l-ewwel premju fuq bażi nazzjonali. Dan il-proġett inkluda diversi attivitajiet magħmulin mit-tfal u l-għalliema fejn

wasslu l-messaġġi tagħhom anke barra mill-iskola dwar kif nistgħu b'affarijiet żgħar nibżgħu għall-ambjent li kontinwament qed ikun ta' theddida għad-dinja tagħna. Dawn l-attivitajiet kollha ġew miġbura u murija permezz ta' vidjow li ttella' online taht l-isem ta' 'Waste Minimisation - Organic Waste & Reusing'. Dan wassal għall-ewwel premju mogħti mill-'WasteServ' bħala l-aqwa skola li taħdem favur it-tnaqqis tal-iskart.

F'Novembru fl-iskola nżammet attività fejn kull student żera' żerriegħa go kontenitur tal-plastik, li kien magħmul mill-qigħan tal-fliexken tal-ilma. Dawn il-kontenituri tpoġġew gos-serra tal-iskola tagħna. Iz-żerriegħa li nzerġhat kienet dik taż-żnuber, tal-ġhargħar, tal-fraxxnu kif ukoll tal-ħabaq. Wara ffit xhur dawn iz-żrieragħ kibru fi pjanti fejn ingħataw lill-'PARKS' Malta sabiex ikunu jistgħu jkomplu jkabbruhom u meta jkun il-waqt jinżerġu madwar il-gżira tagħna. Barra dan il-ġest l-istudenti kienu involuti fit-tħawwil u t-tkabbir ta' diversi siġar ġewwa l-Buskett u nħawi oħra f'Malta. It-tagħlim dwar il-ħarsien tal-foresta u tas-siġar f'Malta ma waqafx u dan saħansitra wassal sabiex l-iskola tagħna tingħata l-'LEAF' award għal-Ħames sena konsekuttiva.

Min-naħa l-oħra l-ħabaq meta kiber ġmielu qtajnieh u għamilna l-Pesto bih. M'għandniex xi ngħidu l-entuzjażmu tat-tfal sab il-qofol tiegħu f'din l-attività fejn għamilna daqsxejn ta' Pesto pur. U xi ngħidu għall-attività tal-ġhaġin bil-Pesto! L-istudenti qassmu lil kull student u għalliem platt ġhaġin tajjeb. Wara din l-attività saru diversi attivitajiet oħra relatati ma' Healthy Eating li huma marbuta mal-proġett intensiv tal-'We Eat Responsibly'. It-tagħlima prinċipali ta' dan il-proġett kienet fejn it-tfal jagħrfu jixtru prodott lokali sabiex jidraw inaqqsu l-ippakkjar żejjed u l-food miles ta' meta il-prodott jiġi minn barra. Dan kollu jorbot mat-tema partikolari li naħdmu favur ambjent aħjar - favur il-klima. Dan laħaq l-għan tiegħu meta l-iskola nbidlet f'ambjent Malti permezz ta' karrettun antik imdawwar bi prodotti lokali. Hawn l-istudenti offrew lill-ġenituri li kienu preżenti ftira tajba magħmula mill-istess prodotti lokali. Dan kollu wassal sabiex għal darb'oħra nirbħu l-ewwel premju lokali tal-'We Eat Responsibly'.

M'għandniex xi ngħidu l-istudju ma jonqosx imma b'rieda tajba u b'dedikazzjoni kbira flimkien mal-entuzjażmu tat-tfal stajna nagħmlu diversi ħidmiet fejn inkludejna l-ġenituri, kif ukoll ingħaqquadna ma' skejjel oħra sabiex dak li aħna tgħallimna ma jibqax biss għandna iżda ngħadduh lil haddiehor.

Dan kollu flimkien ma' diversi xogħlijiet u attivitajiet oħra fejn bihom stajna nagħmlu l-ġid mhux biss għall-ambjent imma wkoll għall-pajjiżna, wassalna sabiex b'ħidma kontinwa ningħataw għar-Raba' darba l-'GreenFlag Award'. Fuq l-istess livell ambjentali l-iskola giet irrikonoxxuta wkoll għall-premju ta' 'Dinja Waħda', filwaqt li ngħata wkoll rikonoxximent lill-istudenti li ġew l-ewwel f'kull kategorija

fil-kompetizzjoni nazzjonali tal-presepi.

Iżda, St Francis School Cospicua, mhux biss tinvolvi ruħha f'azzjonijiet ta' proġetti ambjentali, iżda wkoll fi proġetti marbuta mal-Matematika, Xjenza u Teknoloġija dawk li flimkien jissejġu 'STEM'. 'Scientix' u 'STEM Alliance' li huma l-proġetti mwaqqfa mill-'European Schoolnet'. Dawn joffru diversi opportunitajiet għall-għalliema u speċjalment għall-istudenti, fejn b'azzjonijiet u attivitajiet li jiġu organizzati mill-iskola flimkien mal-industrija,

isaħħu t-tagħlim dwar is-sugġetti marbuta mal-i-STEM'. Għalhekk permezz tal-involvement tagħna kontinwu, b'kollaborazzjoni mal-industrija min-Novembru sa Mejju wasalna sabiex niks bu tliet unuri ewropej f'kompetizzjoni li saret għall-iskejjel tal-Ewropa. Fil-kompetizzjoni "All-STEM All STARS", ipparteċipaw aktar minn mitt għalliema fejn hađu schem b'aktar minn 230 attività marbuta mas-sugġetti tal-i-STEM – Science Technology Engineering & Maths. Hawnhekk il-gurija għażlet tnax-il rebbieħ fejn l-iskola tagħna minn dawn it-tnax kisbet tliet unuri fl-ewwel post. Dawn l-unuri kollha f'diversi sugġetti varji mhux biss lilna bħala għalliema u studenti jimlewna bil-ferħ u b'sodisfazzjon iżda jagħtuna kuraġġ sabiex inkomplu naħdmu flimkien bħala komunità waħda għal dinja aħjar filwaqt li nwessgħu t-tagħlim tagħna.

Din is-sena t-tfal setgħu jaqsmu ftit mill-ħin tagħhom mal-anzjani li jinsabu f'ħamest idjar li jinsabu mxerrda ma' gżiritna. Huma żaru lill-anzjani ta' Bormla, ta' Hal Qormi, tal-Mosta, tal-Imsida, u dawk ta' San Vincenz de Paule. Kienu mument sbieħ ħafna fejn it-tfal hađu ħafna gost u perswazi li dawn tgħallmu aktar minn gurnata fil-klassi.

L-anzjani setgħu jaqsmu ma' dawn it-tfal ftit mill-esperjenzi u memorji ta' zgħożithom. Iżda kif jgħid il-Malti, il-ħin ma jistenna lil hadd u xhin ġew biex jitolqu lil xulxin kien mument diffiċli fejn miż-żewġ naħat bdew iduru lejn l-għalliema biex dan il-mument ma jkunx ta' darba biss iżda jerggħu jmorru. Jiena nħoss li għalkemm dawn il-mument kienu mument ta' ferħ kbir, iżda fl-istess waqt kienu wkoll ta' qsim il-qalb xhin tara żewġ generazzjonijiet jingħaqdu flimkien u jkunu ta' support għal xulxin. Hawnhekk it-tfal tgħallmu u għixu dak kollu li Ġesù dejjem għallem sal-aħħar nifs ta' ħajtu, "Hobbu lil xulxin kif habbejtkom jien."

Sena skolastika gġib magħha ħafna ferħ li miegħu ma jonqosx xi ftit niket ukoll. Biss ma' kull esperjenza li ngħaddu kull membru fi hdan l-iskola jikber kemm mentalment kif ukoll spiritwalment. Għalhekk illum nixtieq nagħlaq billi nirrigrazzja lil Alla ta' kemm jagħmel magħna waqt li nrodd ħajr lill-għalliema flimkien mal-istudenti li huma ħafna attivi kemm fl-iskola kif ukoll fis-soċjetà, u li b'entużjażmu kbir u b'responsabilità kbira bħala ċittadini responsabbli ma jiddejqux ikunu ta' eżempju dwar dak li jixtiequ jaraw għall-ġid tagħhom u tal-pajjiż.

Tiftixa N.6: Il-parabbola tal-mustarda u tal-ħmira (ara Lq. 13:18 - 21)

R	A	F	U	G	K	T	W	Ż	X	F	K	Ħ	R	C	A	A	G	T	N
A	R	H	Q	Ħ	I	O	E	G	Ħ	A	Ġ	N	A	I	A	R	Ħ	E	X
Ġ	I	I	Ħ	X	G	R	L	U	Y	N	G	I	F	L	L	A	O	R	E
E	M	A	B	G	R	E	T	L	A	N	T	L	A	S	L	M	L	B	B
L	Ħ	A	R	I	A	J	I	Ħ	H	U	F	A	S	Q	A	T	I	I	B
R	H	N	E	Ġ	J	R	G	T	C	A	J	E	A	A	X	A	E	K	Ħ
J	J	G	N	E	I	I	E	T	E	R	A	S	Ħ	O	D	I	T	T	U
R	Ħ	I	B	M	S	S	J	Z	U	M	T	J	G	T	L	I	E	T	H
A	E	J	T	I	T	F	S	P	A	D	R	A	T	S	U	M	C	X	A
N	M	B	W	Y	H	F	R	I	E	G	Ħ	I	D	Q	I	Q	Y	J	I

ŻERRIEGHA	MUSTARDA	ĠNIEN	JBEJTU	NXEBBHUA	RAĠEL
GHAĠNA	SIGHAN	TIXBAH	ŻERAGHHA	SARET	TIEGHU
KOLLHA	MARA	ALLA	FTIT	KIBRET	DQIQ
AJRU	FRIEGHI	GHASAFAR	HALLTET	SALTNA	SIĠRA
TLIET	XIEX	GHOLIET	HMIRA		

Isem : _____

Skola: _____

Kunjom: _____

Klassi: _____

8< -----

Taf tgħidli min?

#3

Isem	
Kunjom	
Skola	
Klassi	

1. Il-ġid tiegħu belt qawwija. (Prov. 10, 15)

2. Ulied min kienu l-kantanti? (Neħ. 7, 44)

3. In-nannu tas-Sultan David. (Rut 4, 17)

4. Min kien Ħagar? (Ġen. 16, 8)

5. Min iwessa' griżmejh? (Is. 5, 14)

6. Għand min intbagħat Elija? (Lq. 4, 26)

7. X'jiġrilha saltna maqsuma? (Mt. 12, 25)

8. Ma riedx imur waħdu għall-gwerra.
(Mh. 4, 8)

9. Mar jiltaqa' ma' Mosè. (Eż. 4, 27)

10. Ta n-nar lil Geżer u ħaraqha. (1 Slat. 9, 16)

8< -----

Prosit lil kull min ha sehem**fil-kompetizzjoni Paċi u Ġid No.87 ta'****Ġunju 2017 u r-rebbieha huma:****Nathan Zammit (Yr 2, De La Salle****Vittoriosa) u Michela Saliba (Yr 4,****St Francis Gozo).****Kompetizzjoni 'Paċi u Ġid'****Triq Nazju Falzon,****L-Imsida, MSD 1720**

jew

Ir-rebbieħ/a tal-kompetizzjoni qed j/tingħata ktieb. Ir-rebbieħ/a jittella' bix-xorti mit-tweġibiet tajba li jaslu mhux aktar tard mit-30 ta' Novembru 2017. Ibagħtu t-tweġibiet tagħkom f'dan l-indirizz:

ħallu t-tweġibiet tagħkom fl-iskejjel tas-St. Francis (Msida, Bormla, B'Kara jew Rabat Għawdex).

Sabar u kuragg, u fuq kollox
umiltà, għax min jiccekken jitgholla
u min jitgholla jiccekken.

VENERABBLI QADDEJJA T'ALLA
MADRE MARGERITA

SORIJET FRANĠISKANI
TAL-QALB TA' ĠESÙ
PROVINĊJA TA' MALTA